

> Retouradres: Postbus 550, 3300 AN Dordrecht

Aan: Ministerie I&M

Datum: 13 mei 2016
Betreft: Internet consultatie aanvullingswet bodem

Geachte heer/mevrouw,

Ten behoeve van de internetconsultatie aanvullingswet bodem treft u hierbij de verzamelde reacties van enkele omgevingsdiensten aan.

Met vriendelijke groet,

Bas van Tijn
Ambtelijk secretaris Omgevingsdienst NL

Omgevingsdienst NL

Postbus 550
3300 AN Dordrecht

info@omgevingsdienst.nl
www.omgevingsdienst.nl

KvK Utrecht 56762178
Bankrekening BNG 28.51.57.876
IBAN NL74BNGH0285157876
BTW nr. NL8522.93.641.801

Contactpersoon

Dhr. P.B. van Tijn
M 06 8394 5141
bvantijn@omgevingsdienst.nl

Uw kenmerk

Ons kenmerk 20160516

(gelieve bij correspondentie
dit nummer te vermelden)

Memo

Aan Provincie Drenthe, Harry Booij
Van RUD (N. de Klein, M.Portena en F.Velthuis)
Team Juridisch en Team Bodem
Betreft Reactie RUD t.b.v. provincie Drenthe op internetconsultatie
Aanvullingswet Bodem Omgevingswet
Afschrift Aan A.Ayal, M. Holsappel en E. van de Klundert
Datum 28 april 2016

De RUD komt met de volgende opmerkingen over de Aanvullingswet Bodem Omgevingswet n.a.v. de internetconsultatie die loopt tot 17 mei 2016. De opmerkingen zijn aanvullend op die in de brief van het IPO.

1. Artikel 1.1

1. Deel B: artikel 10.3., nieuw lid 5 bevattend een wettelijke gedoogplicht voor grondwater.
Wij denken m.b.t. de gedoogplicht dat het niet zinvol is dat in het 5^e lid wordt bepaald dat het gaat om grondwaterlichamen die berusten op waterprogramma's. Het biedt de gedoogplichtige nl. de mogelijkheid om in discussie te gaan over inhoud en status van dergelijke programma's, wat naar onze mening niet in het belang is van het grondwater. Naar onze mening kan volstaan worden met de begrippen grondwater of met grondwaterlichamen.
Wat betreft schadevergoeding bij het inroepen of opleggen van een gedoogplicht merken wij op, dat wij het gewenst vinden in hoofdstuk 15 Omgevingswet een vergelijkbare bepaling op te nemen als bedoeld in artikel 74 lid 3 Wet bodembescherming, d.w.z. dat voorzover de schade is toe te rekenen aan de rechthebbende, of als de rechthebbende tijdens de verwerving van het grondgebied wist of kon weten van het milieuprobleem en het risico heeft aanvaard, geen schadevergoeding plaatsvindt.
2. Deel C: artikel 10.10a bevattende een wettelijke gedoogplicht bij toevalsvondsten.
Wij vinden het onjuist dat de gedoogplicht gerelateerd wordt aan onaanvaardbare risico's voor de gezondheid. Het biedt de gedoogplichtige de mogelijkheid om in discussie te gaan over de onaanvaardbaarheid en de aanvaardbaarheid, wat niet in het belang van de gezondheid is. De gedoogplicht moet ook bestaan bij maatregelen die niet tot onaanvaardbare risico's maar wel tot risico's kunnen leiden.
Verder vinden wij dat naast het belang van de gezondheid ook het belang van het milieu moet worden genoemd.
3. Deel D: artikel 10.13, lid 3 over gedoogplicht bij beschikking van de minister voor onderzoek en nazorg.
Wij vinden dat deze bevoegdheid niet bij de minister moet liggen. Ook de gemeenten bevatten, m.n. in RUD-verband, de benodigde lokale kennis. De bevoegde gezagen-Wbb hebben ervaring opgedaan met het opleggen van gedoogplichten bij bodemsanering. Jurisprudentie leert dat zij dat goed kunnen. Deze kennis wordt via de omgevingsdiensten ingebracht bij de omgevingsdiensten en daarmee ook bij de colleges van B&W. Bovendien past het bij het uitgangspunt, één loket, één bevoegd gezag en één besluit.
Verder is het niet doelmatig en lokt het juist weigerachtigheid uit omdat de rechthebbende vanwege de optredende spanningen tussen hem en het bevoegd gezag gaat denken beter te kunnen overleggen met het ministerie dan met de, in zijn beeld, onredelijke gemeente.
4. Deel E: artikel 10.21a over gedoogplicht bij beschikking van de Minister voor onderzoek en sanering.
Ook hier vinden we dat het opleggen van de gedoogplicht tot de bevoegdheid hoort van de gemeente. Verder vinden wij dat bodemonderzoek ook gedoogd moet worden als het motief "voorkomen, beperken of ongedaan maken" ontbreekt. Bodemonderzoek vindt nl. ook plaats vanuit de behoefte te willen weten of sprake is van bodemverontreiniging, zonder voormeld motief of zonder enig vermoeden. Op dat moment staat niet vast of gesteld kan worden van voorkomen, beperken of ongedaan maken.
5. Deel I: artikel 16.81 (over bouwen op verontreinigde grond) vervalt.
Wij vinden het nu te vroeg om daartoe reeds te beslissen zonder dat we de invullingsregelgeving precies kennen. De motivering volgens de Memorie van toelichting luidt dat op wetsniveau een specifieke benaming over inwerkingtreding niet langer noodzakelijk is. Volgens ons is dat niet zeker.

Wij zijn van mening dat als bouwwerken met een verblijfsfunctie gebouwd worden op verontreinigde grond waarbij de maximale waarde wordt overschreden, gekozen moet worden voor maatregelen aan de bodem (zoals afgraven, afdichten, isoleren, wegpompen) en geen simpele technische maatregelen in de blootstellings sfeer zoals het middels ventilatie voorkomen van uitdamping. Wij schatten in dat een bepaling op wetsniveau van belang is om te bereiken dat maatregelen aan de bodem plaats vinden.

6. Deel I: artikel 19.9a over informatieverstrekking bij toevalsvondsten.
Dit artikel verklaart artikel 19.2 lid 2 t/m 19.6 van overeenkomstige toepassing. Dit betekent o.m. dat volgens artikel 19.3 lid 2 de melder en de veroorzaker verplicht kunnen worden aanvullende informatie te verstrekken over het voorval, de getroffen maatregelen en de gevolgen. Wij stellen voor dat de informatieverstrekking niet verplicht kan worden maar dat die zonder meer verplicht is te geven, en dat de informatie terstond moet worden verstrekt.
7. Deel I: artikel 19.9a: eigenaar i.p.v. veroorzaker is verantwoordelijk
Bij de van overeenkomstige toepassing verklaring moet voor “veroorzaker” telkens worden gelezen “eigenaar of erfpachter”. De veroorzaker wordt daarmee uit beeld gebracht. Wij zijn van mening dat het beter is de veroorzaker hier wel te noemen, naast tevens de eigenaar of erfpachter. Naar onze mening kan het in voorkomende gevallen duidelijk zijn wie de veroorzaker is. In dergelijke gevallen is het efficiënter voor het bevoegd gezag om de veroorzaker ook te kunnen aanspreken in plaats van de eigenaar die er niets van begrijpt. Naar onze mening doet dat niet af aan het uitgangspunt dat de eigenaar primair verantwoordelijk is. Bovendien zal in dergelijke gevallen het verzet van de eigenaar het bevoegd gezag veel energie kosten
8. Deel I: artikel 19.9a over preventieve of herstelmaatregelen bij toevalsvondsten.
B&W kunnen preventieve of herstelmaatregelen treffen als de veroorzaker niet bekend is of onduidelijk is wie bevoegd gezag is. Wij vinden dat in plaats van het woord “of” beter het woord “en” kan worden gebruikt aangezien er maatregelen zijn die zowel preventief als herstellend zijn.

II. *Artikel 2.1*

9. Beroep in twee instanties.
Bodemkwesties worden vatbaar voor beroep in twee instanties. Wij vinden dat zwaar. Gerealiseerd dient te worden dat ten tijde van de Wet bodembescherming met zijn zware begrippen “geval”, “ernstig” en “spoed”, rechtsbescherming in 1 instantie plaats vond. Nu de meeste ernstige en spoedige gevallen binnenkort zijn gesaneerd, zodat in het kader van de Omgevingswet de eenvoudige gevallen resteren, vinden wij het onnodig dat de rechtsbescherming m.b.t. bodemverontreiniging wordt verzaard tot 2 instanties.

III. *Artikel 3.1*

10. Overgangsrecht
Ten eerste valt ons op dat het begrip “saneringen” wordt genoemd en niet het begrip “gevallen”. Dit betekent dat de Wet bodembescherming alleen blijft gelden als de sanering is begonnen. Als wel een saneringsplan is ingediend en er is mee ingestemd, doch de sanering is nog niet begonnen, dan kan het saneringsplan dus worden ingetrokken en dan geldt de Wbb niet. Wij vragen ons af of dat de bedoeling is.
11. De Memorie van toelichting sluit niet op de wettekst aan want in afdeling 3.5 wordt niet van saneringen gesproken maar van “gevallen van bodemverontreiniging die op het tijdstip van inwerkingtreding van de Omgevingswet al in procedure zijn en op basis van het oude recht kunnen worden afgerond (eerbiedigende werking, artikel 3.1) “. Wij pleiten ervoor dat de MvT beter aansluit op de wettelijke terminologie.
Als de term “sanering” wordt gebruikt dan lijkt het ons beter dat in de MvT wordt toegelicht wanneer we daarvan kunnen spreken. Als, zoals in het verleden te doen gebruikelijk, de financiële verplichting met de aannemer is aangegaan? Of als de eerste feitelijke voorbereidingshandeling is gestart of de spa de grond in gaat?

Ten tweede missen wij duidelijkheid over de beschikkingen op evaluatieverslagen en nazorgplannen wanneer deze gebruiksvoorschriften en gebruiksbepalingen kennen.

Ten derde missen wij duidelijkheid over gebiedsplannen en afgesloten afkoopovereenkomsten in het kader van de gebiedsgerichte aanpak als bedoeld in de artikelen 55c t/m 55i Wbb.

IV. Memorie van toelichting

12. Onderdeel 2.2.2.

Er staat dat de algemene doelstelling voor bodem niet wordt opgenomen in de Omgevingswet en dat de sectorale doelstellingen samengebracht worden in artikel 1.3.

Hierdoor ontbreekt volgens ons in de wettekst iets belangrijks, nl. historische verontreinigingen. Wij voorzien dat artikel 1.3 wordt uitgelegd als dat de Omgevingswet slechts geldt voor de gevallen die na inwerkingtreding van de Omgevingswet ontstaan en niet voor gevallen die daarvoor zijn ontstaan. Het moet stellig en onmiskenbaar duidelijk zijn dat de Omgevingswet ook geldt voor historische gevallen van voor 1987 en van 1987 tot het tijdstip van inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dat hoort om reden van rechtszekerheid in de wet te staan en niet slechts in de memorie van toelichting.

13. Onderdeel 3.2

Er worden 4 situaties onderscheiden waarin een gedoogplicht noodzakelijk kan zijn, nl. het dulden van grondwaterbeheer, maatregelen bij toevalsvondsten, naleving zorgplicht en nazorg.

Naar onze mening is er een 5e, nl. dat de gemeente onderzoek wil doen om te weten hoe de bodemsituatie is zonder het oog te hebben op een van de 4 situaties, dus met een ander motief dan in de 4 genoemde situaties, bijv. de behoefte aan zekerheid bij een grondtransactie al dan niet bij een vermoeden van bodemverontreiniging. Ook dan vinden wij een gedoogplicht noodzakelijk.

14. Onderdeel 3.3.1.1.

Er staat dat de zorgplicht van toepassing is op alle verontreinigingen die zijn ontstaan na 1-1-1987.

Wij vinden dat om reden van rechtszekerheid dit niet alleen in de Memorie van Toelichting moet staan maar ook in de tekst van de Omgevingswet zelf. Wetten gelden immers vanaf de inwerkingtreding. De interpretatie van de overtreder dat de zorgplicht slechts geldt m.i.v. de Omgevingswet, en niet daarvoor, moet kansloos zijn. Wanneer de Omgevingswet en de daarop gebaseerde zorgplicht(en) in werking zijn getreden, dan moeten schendingen van de zorgplicht van voor in werkingtreding van de Omgevingswet ook handhaafbaar zijn. De opmerking in een Memorie van Toelichting is onvoldoende. Overigens hoort het tijdstip 1 juli 1993 voor asbest ook vermeld te worden.

15. Onderdeel E, blz. 61.

Er staat dat B&W indien nodig een gedoogplicht opleggen aan de rechthebbende van het perceel.

Maar volgens de wettekst kan alleen de minister gedoogplichten opleggen. Deze woorden sluiten niet aan op de wettekst.

De gemeenten Sittard-Geleen, Roermond, Beek, Nuth, Stein, Maasgouw, Echt-Susteren, Roerdalen en Venlo hebben ambtelijk overlegd met betrekking tot de concept Aanvullingswet bodem en de "opzet reactie aanvullingswet bodem". Naar aanleiding van dat overleg dragen we de volgende vragen, aanvullingen en / of aandachtspunten aan:

Hoe om te gaan met nieuwe inzichten in bodemverontreiniging?

Op blz. 13 van de aanvullingswet staat dat naar verwachting er tijdens (bouw)activiteiten per jaar 10 tot 40 locaties zullen worden ontdekt waar nog sprake kan zijn van onaanvaardbare risico's voor de gezondheid. Dit heeft betrekking op zogenaamde toevalsvondsten. De aanvullingswet geeft onvoldoende inzicht over hoe het rijk aankijkt tegen nieuwe inzichten in de bodemverontreiniging. Te denken valt aan (resten van) medicijnen, microplastics en hormonen in het grondwater of (zeer actueel) de discussie over de lood-normering. Indien in de toekomst door middel van nieuwe inzichten blijkt dat er sprake is van (acute) gezondheidsrisico's neemt het rijk dan een verantwoordelijkheid, of ligt dat (financiële) risico ten gevolge van de decentralisatie volledig bij de gemeenten?

Normeringssystematiek

Er komen voorkeurswaarden en maximale waarden. Tussen deze waarden is ruimte voor een bestuurlijke afweging. Voor veel gemeenten betekent de implementatie van de Aanvullingswet bodem een uitbreiding van hun (bodem)taken. Is het redelijk om te verwachten dat deze gemeenten direct een juiste bestuurlijke afweging kunnen maken? Het verdient de voorkeur als hiervoor - net als destijds bij het Besluit bodemkwaliteit - een generiek kader wordt ontwikkeld. Waarschijnlijk kan het merendeel van de gemeenten daarmee uit de voeten. Daar waar nodig zal maatwerk (gebiedsspecifiek beleid) moeten worden geleverd. Zoveel mogelijk gebruik maken van een generiek kader zal ook leiden tot een verlichting van de administratieve lasten omdat dan niet per gemeente een ander normenkader wordt gehanteerd. Daarnaast zal zich ook een lastenverzwaring voordoen in de toezichtstaken. B.v. een omgevingsdienst zal geconfronteerd worden met een woud van normen.

Positie van burgers

De Aanvullingswet bodem gaat uit van het principe dat de burger als eigenaar van een perceel primair verantwoordelijk is voor de kwaliteit van zijn grond. Indien er sprake is van een situatie waarbij er gezondheidsrisico's voor hemzelf of voor derden optreden is hij verantwoordelijk voor de sanering. Verzuimt de eigenaar dit, dan zal de overheid in zijn plaats en voor zijn kosten de risico beperkende maatregelen nemen.

Dat er meer verantwoording wordt gelegd bij deze groep grondeigenaren is in lijn met andere wetgeving, maar is het redelijk om deze verantwoordelijk te stellen voor alle (nu nog niet bekende) zaken/stoffen? Nu de aankoopregeling wordt opgeheven, wat zijn dan de consequenties wanneer de grondeigenaar deze kosten niet kan dragen en daardoor failliet dreigt te raken?

Hoe moet dat worden gezien in relatie met de altijd voortschrijdende inzichten over bodemverontreinigingen (nieuwe stoffen / nieuwe normeringen)? Hier wordt de positie van de burgers verslechterd.

Het streven was om de Wbb beleidsneutraal over te laten gaan in de OW, maar hier komt toch een extra belasting te liggen bij de grondeigenaren. Daar waar in de Wbb nog werd gekeken of er sprake was van een schuldig eigenaar, lijkt deze toets nu te vervallen.

Het is denkbaar dat in een wijk 1 eigenaar een activiteit verricht waarbij sprake is van een toevalsvondst. Indien er sprake blijkt te zijn van spoedeisende gezondheidsrisico's, kun je dan van eigenaren van andere percelen – waar naar verwachting ook sprake is van spoedeisende risico's, maar waar geen ontwikkelingsactiviteiten plaatsvinden – verlangen dat ze onderzoek doen en zo nodig ook saneren? Risicobeoordeling kan ook niet per perceel bepaald worden maar als verontreiniging in zijn geheel. De onderzoeksaanpak is thans al een lastige taak en hooguit mogelijk doordat burgers weten dat het onderzoek en vooral eventuele maatregelen door de overheid worden betaald. Na de wetwijziging zijn deze locaties niet zonder uitgebreide juridische procedures uit te voeren waarbij de gemeente lijnrecht tegenover zijn burgers komt te staan. Voor dit soort verontreinigingen zouden van rijkswege budgetten moeten blijven bestaan waarop aanspraak gemaakt kan worden voor onderzoek inclusief het wegnemen van de onaanvaardbare risico's. Het is toch niet zo dat we altijd alles maar in de schoenen van de burger moeten / kunnen schuiven (denk bijvoorbeeld aan voortschrijdende inzichten over normering etc). Er is behoefte aan een "vangnetconstructie" voor die gevallen waarbij de grondeigenaar redelijkerwijs niet aangesproken kan

worden op de kwaliteit van zijn grond, terwijl vanuit gezondheidsoverweging het treffen van maatregelen noodzakelijk is.

Ook is het niet reëel om per definitie een gemeente voor deze kosten te laten opdraaien. Dit omdat voorheen het inventariseren van potentiële spoedlocaties een project was dat door de provincies werd uitgevoerd (uitgezonderd de 29 bevoegd gezag gemeenten). In sommige gevallen zijn gemeenten hier niet of slechts zijdelings bij betrokken.

Conclusie: Er is behoefte aan een vangnetconstructie (voor de kosten van onderzoek en risico beperkende maatregelen) voor spoedeisende gevallen waarvoor de grondeigenaar (met name particuliere woningbezitters) en/of de gemeente redelijkerwijs niet verantwoordelijk kan worden gesteld.

Kostenverhaal

Aansluitend op voorgaand punt. Indien de overheid over gaat tot het onderzoeken en wegnemen van de risico's maar de kosten blijken niet op de grondeigenaar te kunnen worden verhaald, zijn er dan rijksmiddelen die kunnen worden aangesproken?

Zorgplicht

De zorgplicht is en blijft van toepassing op alle verontreinigingen die zijn ontstaan op of na 1 januari 1987. Er zal -onder voorwaarden en wanneer mogelijk- ruimte worden gecreëerd voor het bedrijfsleven om de aanpak van bodemverontreiniging die onder de specifieke zorgplicht voor bodem vallen meer in te passen binnen de ontwikkelingen en processen van een bedrijf. Dit wekt de indruk dat met de zorgplicht binnen een bedrijfslocatie soepeler omgegaan mag worden dan met de zorgplicht op een perceel in eigendom van bijvoorbeeld een particulier of overheid. Is hier dan niet sprake van rechtsongelijkheid?

Met betrekking tot zorgplicht voorzag de Wbb in zogenaamde "nieuwe erfenissen". Dit houdt in dat verontreinigingen die zijn veroorzaakt op of na 1 januari 1987 en waarbij ten gevolge van slordigheid, onkunde, criminaliteit of financiële of technische problemen niet direct op het moment van de bodemverontreinigingen adequate maatregelen zijn genomen, de verontreinigingen onder de saneringsparagraaf van de Wbb konden worden aangepakt. Deze categorie van verontreinigingen wordt in de Aanvullingswet bodem niet benoemd, waardoor de indruk ontstaat dat hier geen sprake is van een beleid neutrale overgang naar de omgevingswet.

Warme overdracht.

Hoe wordt geborgd dat met name de kleinere gemeenten zijn toegerust qua kennis, financiën en capaciteit op de nieuwe taken. Denk hierbij ook aan omvangrijke nieuwe verontreinigingen zoals grootschalige lekkages van buisleidingen, nog niet ontdekte historische gevallen in woonwijken maar ook saneringsvarianten met in-situ reinigingstechnieken?

Effecten van het wetsvoorstel

In hoofdstuk 6 van de Aanvullingswet bodem wordt ingegaan op de effecten van het wetsvoorstel. Dit hoofdstuk geeft een te rooskleurig beeld van de situatie en is dan ook niet realistisch. Aanpassing van dit hoofdstuk is gewenst.

Een aantal zaken die hierin zijn opgenomen, of de effecten ervan zijn niet goed ingeschat:

1. *"Een groter aantal activiteiten zal onder algemene regels gaan vallen, waardoor het aantal meldingen zal toenemen en het aantal vergunningen zal afnemen. Hierdoor nemen de uitvoeringslasten van gemeenten af."* Ten gevolge van de decentralisatie krijgen ca 260 gemeenten de taken met betrekking tot het afhandelen van vergunningen/meldingen erbij. Hoezo is er dan toch sprake van een afname van de uitvoeringslasten van gemeenten? Ook geldt dat bij het overgaan op een meldingenstelsel er meer gewicht en capaciteit in toezicht noodzakelijk is
2. *"Door het nieuwe systeem waarbij niet langer sprake is van een gevalsgerichte aanpak, maar van een activiteitgerichte aanpak, zal niet meer in alle gevallen bodemsanering nodig zijn. Gemeenten kunnen de afweging maken om een initiatiefnemer geen bodemsanering te laten uitvoeren, als bij een activiteit geen sprake is van onaanvaardbare risico's voor de menselijke gezondheid."* Indien een gemeente deze afweging maakt, is er vaak sprake van een locatie waarvan de bodemkwaliteit afwijkt van de kwaliteit van de omliggende omgeving. Er hoeft dan wellicht geen sanering plaats te vinden, maar toch zullen er voorschriften worden gesteld met betrekking tot de afvoer van grond die bij deze locatie vrijkomt.

3. Alleen de positieve effecten zijn in dit hoofdstuk opgenomen. In de concept aanvullingswet worden ook geheel nieuwe taken geïntroduceerd zoals onder andere in pijler 1 aangaande geologische, fysieke en mechanische aantasting van de bodem. Daarnaast lijkt het in de derde pijler erop dat een instantie als Bodem+ ophoudt sommige taken te verrichten die verschuiven naar andere organisaties. Verschuiven de benodigde budgetten hiervoor mee?.
4. *“Al met al is het aannemelijk dat de reductie van de structurele kosten binnen afzienbare tijd de initiële kosten zal compenseren.”* Dit betreft een aanneme waar geen cijfermatige onderbouwing voor wordt gegeven. Daarnaast kan dit voor zowel de initiële als structurele kosten niet gelden voor de circa 260 niet-rechtstreekse gemeenten die belast worden met nieuwe taken. En hoe dienen de gemeenten deze initiële kosten (voor) te financieren? Vanwege de crisis en diverse overige dereguleringen is de financiële rek binnen gemeenten zeer beperkt.

- Blz. 8, hfdst.1.1. , 4 alinea

Binnen de pijlers 1 en 2 worden naast chemische verontreinigingen ook naar bodemstructuur (fysisch-mechanische eigenschappen), ecologische bodemkwaliteit en veranderingen in de geologische opbouw gekeken.

- In hoeverre zijn deze laatste drie punten (bodemstructuur, ecologische bodemkwaliteit en veranderingen in de geologische opbouw) te kwantificeren en te kwalificeren?
- Hoe worden de hieraan gekoppelde extra werkzaamheden (financieel) gefaciliteerd?

- Blz. 9, hfdst.1.1. , 5 alinea

De omgevingswet met aanvullingswet Bodem betreft een raamwet. De uitvoeringsregels geven pas een invulling aan het nieuwe beleid. Op dit moment is hier geen zicht op. Er bestaat dus geen duidelijkheid in welke omvang taken en bevoegdheden moeten worden uitgevoerd.

- Hoe gaat het proces bij het vaststellen van de uitvoeringsregelgeving en hoe wordt de inspraak geregeld? Zonder uitvoeringsregelgeving is de impact niet te overzien!

- Blz. 13, hfdst.2.1. , 8-9 alinea

“Naar verwachting zullen slechts een beperkt aantal gevallen per jaar worden ontdekt met grotere risico's”. “Verwacht wordt dat circa 10 tot 40 locaties per jaar tijdens bouwactiviteiten ontdekt worden”. Waar zijn deze verwachtingen en aantallen op gebaseerd?

Recente onderzoeken naar de risico's van bv. lood, PCB's, arseen en asbest leveren mogelijke nieuwe onaanvaardbare risico's op voor de volksgezondheid. Daarnaast is ook weinig zicht op de zogenaamde risico's van nieuwe stoffen, zoals medicijnen en andere exoten.

- Welke mogelijke consequenties heeft dit voor de omgevingswet, aanvullingsbesluit en indirect voor de (niet rechtstreekse) gemeenten?
- Komt er een nieuw financieel vangnet voor (nieuwe) onaanvaardbare risico's voor de volksgezondheid?

- Blz. 17, hfdst.2.2.1. , gelijkwaardige bescherming, 3 alinea

“De Omgevingswet verplicht de overheid daarom tot het opstellen van een programma als omgevingswaarden zijn overschreden of dreigen overschreden te worden”.

Betreft het hier nieuwe taken voor de uitvoeringsorganisatie (lees gemeente) en worden deze (financieel) gefaciliteerd?

- Blz. 18, hfdst.2.2.1. , rollen en verantwoordelijkheden, 1 alinea

Overheid krijgt taak om de gevolgen terug te brengen tot een acceptabel niveau als burgers en bedrijven eigen verantwoordelijkheid niet nemen.

Betreft het hier nieuwe taken voor de uitvoeringsorganisatie (lees gemeente) en worden deze (financieel) gefaciliteerd?

- Blz. 20, hfdst.2.2.3. , 1 alinea

“De gebruikswaarde van de bodem wordt grotendeels bepaald door de kwaliteit van de bodem (fysische-, biologische- en chemische kwaliteit)”.

Hoe wordt of is deze waarde bepaald voor de fysische- en biologische kwaliteit van de bodem?

- Blz. 20, hfdst.2.2.3. , 2, 4 en 6 alinea

In deze alinea's wordt gesteld dat er verdere uitwerking zal plaatsvinden in de uitvoeringsregelgeving. Op dit moment is hier geen zicht op. Er bestaat dus geen duidelijkheid in welke omvang taken en bevoegdheden moeten worden uitgevoerd.

- Blz. 20, hfdst.2.2.3. , 3 alinea
Bestuurlijke afweging kan leiden tot een ongewenst normenkader, waarbij een woud aan regels en "rechtsongelijkheid" ontstaat.
Noodzaak is een generiek kader, waarbij het merendeel van de gemeenten mee uit de voeten kan en daar waar nodig gebiedsspecifiek beleid.
- Blz. 22, hfdst.2.3.1. , 6 alinea
"Verzuimt de eigenaar dit te doen, dan zal de overheid in zijn plaats en voor zijn kosten de risico beperkende maatregelen nemen".
Mocht geen kostenverhaal mogelijk zijn, bestaan er dan rijksmiddelen die kunnen worden aangesproken?
- Blz. 22, hfdst.2.3.1. , 7 alinea
"Daarom is een kader ontwikkeld, waarbij zoveel mogelijk door het stellen van algemene regels, in ieder geval bij het uitvoeren van een activiteit, zoals het bouwen van een bouwwerk met een verblijfsfunctie op verontreinigde grond, de risico's worden beperkt".
Wat zijn deze regels?
- Blz. 25, hfdst.2.3.2. , derde pijler: duurzaam en doelmatig beheren van de resterende historische bodemverontreinigingen en –aantastingen, 1 alinea
"In de aanloop naar de Omgevingswet zijn afspraken gemaakt over een goede en zorgvuldige overgang van taken en verantwoordelijkheden en over het beheren, delen en verder ontwikkelen van kennis".
Hoe goed en zorgvuldig vindt dit plaats?

"De bestaande informatievoorziening, ondersteuning en vraagbaakfunctie door Rijkswaterstaat/Bodem+ wordt gedurende het implementatietraject voortgezet".
Hoe lang is dit traject en wat gebeurt er hierna?
- Blz. 25, hfdst.2.3.2. , derde pijler: duurzaam en doelmatig beheren van de resterende historische bodemverontreinigingen en –aantastingen, 2 alinea
"Gemeenten krijgen in het nieuwe stelsel een bepaalde mate van beleidsvrijheid, bijvoorbeeld op het gebied van normstelling en de saneringsdoelstelling". Deze beleidsvrijheid kan leiden tot een ongewenst normenkader, waarbij een woud aan regels en "rechtsongelijkheid" ontstaat.
Noodzaak is een generiek kader, waarbij het merendeel van de gemeenten mee uit de voeten kan en daar waar nodig gebiedsspecifiek beleid.
- Blz. 25, hfdst.2.3.2. , derde pijler: duurzaam en doelmatig beheren van de resterende historische bodemverontreinigingen en –aantastingen, 3 alinea
"Vervolgens geeft het Rijk de gemeente op wettelijk niveau bevoegdheden om op te kunnen treden in deze (bijzondere) omstandigheden".
En krijgen gemeenten hiervoor ook financiële middelen?
- Blz. 25, hfdst.2.3.2. , derde pijler: duurzaam en doelmatig beheren van de resterende historische bodemverontreinigingen en –aantastingen, 4 alinea
"Het grondwater is onderdeel van de fysieke leefomgeving, waarvoor de zorg in beginsel berust bij gemeenten". Provincie is verantwoordelijk voor het watersysteem, o.a. de kaderrichtlijn water.
Wie is nu concreet verantwoordelijk voor de grondwaterkwaliteit en met name historische grondwaterverontreinigingen?
- Blz. 29, hfdst.3.1 , provinciale omgevingsverordening
Provinciale omgevingsverordening kan instructieregels bevatten voor het omgevingsplan, o.a. beheer van historische grondwaterverontreinigingen.
Ligt het beheer dan bij gemeenten en zo ja, worden hiervoor (financiële) middelen beschikbaar gesteld?

- Blz. 31, hfdst.3.2 , financiële bepalingen, 5 alinea
Kostenverhaal is mogelijk bij maatregelen in bijzondere omstandigheden, zoals wegnemen van onaanvaardbare risico's.
Mocht geen kostenverhaal mogelijk zijn, bestaan er dan rijksmiddelen die kunnen worden aangesproken en zo ja, welke criteria zijn hier op van toepassing?
- Blz. 32, hfdst.3.2 , digitalisering en informatie, 5 alinea
"Het digitaal stelsel voorziet in het gecoördineerd verzamelen van omgevingsdocumenten en andere gegevens over de fysieke leefomgeving".
Betreft het hier nieuwe taken voor de uitvoeringsorganisatie (lees gemeente) en worden deze (financieel) gefaciliteerd?
- Blz. 33, hfdst.3.2 , digitalisering en informatie, 6 alinea
"Hoofdstuk 20 van de Omgevingswet regelt het gegevensbeheer en toegang tot gegevens".
Wat is hier geregeld, met name over gegevens afkomstig van het oude bevoegde gezag Wet bodembescherming?
- Blz. 35, hfdst.3.3.1.1 , specifieke zorgplicht bodem, 3 alinea
Voor specifieke zorgplicht bij het bedrijfsleven wordt ruimte gecreëerd voor inpassing binnen ontwikkelingen en processen van een bedrijf.
Mogelijk kan dit leiden tot rechtsongelijkheid tussen het bedrijfsleven en overige partijen, zoals de burger. Indruk wordt gewekt dat hier gemeten wordt met twee maten.
- Blz. 36, hfdst.3.3.1.2 , ongewoon voorval, 3 alinea
Sturingsbevoegdheid bij een ongewoon voorval komt te liggen bij gemeenten.
Geldt dit ook voor (grond)water?
- Blz. 37, hfdst.3.3.2.1 , normenkader bouwen van bouwwerken met een verblijfsfunctie, 2 en 4 alinea
Nadere invulling van het normenkader vindt plaats in de uitvoeringsregelgeving.
Invulling van het normenkader is van significant belang en daarom noodzakelijk om nu al inzichtelijk te hebben. Er bestaat dus geen duidelijkheid in welke omvang taken en bevoegdheden moeten worden uitgevoerd.

Focus ligt alleen op humane risico's van bouwwerken met een verblijfsfuncties.
- Hoe om te gaan met humane risico's bij overig gebruik zoals tuin?
- Hoe om te gaan bij ecologische- en/of verspreidingsrisico's?
- Blz. 38, hfdst.3.3.2.1 , eisen aan bodemonderzoek, 1 alinea
"Uit het oogpunt van efficiency worden landelijke, uniforme regels gesteld voor de uitvoering van bodemonderzoek". Gemeenten kunnen, hetgeen nu ook al het geval is, in hun bodembeleid de afweging maken om wel of geen bodemonderzoek voor te schrijven en de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel hanteren. Niet altijd wordt dit door partijen, zoals de ARBO, gerespecteerd en dient alsnog bodemonderzoek plaats te vinden. Dit is een ongewenste situatie.
Regelen dat ARBO-wetgeving wordt afgestemd op Omgevingswet. Als gemeente geen onderzoek eist bij hergebruik of activiteiten in de bodem de Arbodienst dit accepteert.
- Blz. 38, hfdst.3.3.2.1 , risico reducerende maatregelen, 3 alinea
Registratie van nazorgverplichtingen en gebruiksbepalingen zijn nog in ontwikkeling en zal verder vormgegeven worden in de uitvoeringsregelgeving.
Invulling van de registratie is van significant belang en daarom noodzakelijk om nu al inzichtelijk te hebben. Er bestaat dus geen duidelijkheid in welke omvang taken en bevoegdheden moeten worden uitgevoerd.
- Blz. 39, hfdst.3.3.2.2 , grondwerk, anders dan voor bouwactiviteiten met een verblijfsfunctie, 2 alinea
"Het is wenselijk om grondwerk ook in de Omgevingswet te reguleren". Er zal worden bezien op welke wijze en bij welke activiteiten bodemonderzoek aan de orde is.

Invulling op welke wijze en bij welke activiteiten bodemonderzoek aan de orde is bij grondwerk van significant belang en daarom noodzakelijk om nu al inzichtelijk te hebben. Er bestaat dus geen duidelijkheid in welke omvang taken en bevoegdheden moeten worden uitgevoerd. Hier moet voldoende ruimte zijn voor beleidsvrijheid!

- Blz. 39, hfdst.3.3.2.4 , wateractiviteiten, 2 alinea
“Het voornemen bestaat om in de uitvoeringsregelgeving in ieder geval regels te stellen over wateractiviteiten die een historische grondwaterverontreiniging kunnen beïnvloeden”.
Invulling op welke wijze en bij welke activiteiten deze regels worden gesteld is van significant belang en daarom noodzakelijk om nu al inzichtelijk te hebben. Er bestaat dus geen duidelijkheid in welke omvang taken en bevoegdheden moeten worden uitgevoerd.
- Blz. 40, hfdst.3.3.3 , maatregelen bij een toevalsvondst in de bodem met onaanvaardbare risico's voor de gezondheid, 3 en 4 alinea
Overheid krijgt taak, als vangnet, om samenleving te beschermen tegen onaanvaardbare risico's.
- Betreft het hier nieuwe taken voor de uitvoeringsorganisatie (lees gemeente) en worden deze (financieel) gefaciliteerd?
- Geldt dit ook voor grondwaterverontreinigingen en zo ja, wie wordt hiervoor bevoegd gezag?
- Blz. 41, hfdst.3.5 , overgangsrecht, 3 alinea
“Alleen voor de grondwaterkwaliteit heeft de provincie een rol die raakt aan bodemkwaliteit”. Naast de provincie zijn ook Waterschappen, drinkwaterbedrijven, Rijkswaterstaat en gemeenten verantwoordelijk voor water.
Het is niet duidelijk welke taken en bevoegdheden er liggen ten aanzien van water.
Betreft het hier nieuwe taken voor de uitvoeringsorganisatie (lees gemeente) en worden deze (financieel) gefaciliteerd?
- Blz. 41, hfdst.3.5 , overgangsrecht, voortzetting sanering onder Wbb, 1 alinea
Beschikkingen die genomen zijn waarbij sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging en spoedige sanering noodzakelijk is vallen onder het overgangsrecht.
- Vallen oude beschikkingen op basis van ernst en urgentie en de zogenaamde pro forma beschikkingen ook onder het overgangsrecht?
- Beschikkingen waarvan bepaald is dat geen sprake is van spoed of urgentie, waar vallen die onder?
- Blz. 42, hfdst.3.5 , overgangsrecht, bevoegd gezag status, 1 alinea
Het overgangsrecht beëindigt bij vaststellen van het evaluatieverslag. Er kunnen gebruiksbeperkingen en of nazorgverplichtingen zijn opgenomen.
Ligt het beheer dan bij gemeenten en zo ja, worden hiervoor (financiële) middelen beschikbaar gesteld?
- Blz. 57, hfdst.6 , effecten van het wetsvoorstel, 1 en 2 alinea
Uit rapport SIRA Consulting blijkt dat structurele kosten lager zullen zijn dan in de huidige situatie. Implementatie van nieuwe taken en bevoegdheden kosten tijd en dus geld.
Worden hiervoor (financiële) middelen beschikbaar gesteld?

“Hierdoor nemen de uitvoeringslasten van gemeenten af”.

Dit geldt niet voor niet rechtstreekse gemeenten. Zij hebben immers nu geen taken in het kader van de Wet bodembescherming. Voor niet rechtstreekse gemeenten nemen de uitvoeringslasten alleen maar toe.

- Blz. 57, hfdst.6 , effecten van het wetsvoorstel, 6 alinea
Verdergaande digitalisering van het omgevingsrecht kan leiden tot daling van de structurele kosten. Ligt het beheer dan bij gemeenten en zo ja, worden hiervoor (financiële) middelen beschikbaar gesteld?

Jos Joosten
Beleidsmedewerker Bodem
Servicecentrum-MER; afdeling Omgevingsdienst

Opmerkingen inzake internetconsultatie Aanvullingswet bodem (Omgevingswet)

Algemene opmerkingen

1. Definitie bodem

Uit de Aanvullingswet blijkt niet duidelijk waar de bodem eindigt en het grondwater begint. Ligt de grens bij het freatisch grondwater of bij dieper gelegen grondwater? Een definitie is gewenst.

2. Verantwoordelijkheid beheer grondwaterkwaliteit i.r.t. (historische) verontreinigingen

Onduidelijk is wie verantwoordelijk/bevoegd gezag is voor het beheer van de grondwaterkwaliteit (ondiep en diep). Dit geldt zeker in die gevallen waarbij sprake is van historische verontreinigingen.

3. Opleggen gebruiksadviezen/gebruiksbeperkingen

Het opleggen van gebruiksbeperkingen is geen saneringshandeling. Actuele risico's worden niet weggenomen terwijl de huidige wet- en regelgeving daar wel om vraagt. In de Omgevingswet moeten aangetroffen verontreinigingen met actuele humane risico's worden aangepakt. Een actieve sanering om risico's weg te halen is hier vereist. Er is dan ook sprake van een discrepantie tussen wetgeving en de wens om in plaats van saneringen een gebruiksadvies te geven. Wij achten het onwenselijk om bij humane risico's alleen te volstaan met het opleggen van gebruiksadviezen/gebruiksbeperkingen. De discussie over het opleggen van gebruiksadviezen is momenteel beperkt tot lood. Indien dit de nieuwe manier van saneren zou worden, dan zou dit ook toepasbaar moeten zijn op andere (immobiele) verontreinigingen.

Opmerkingen per artikel

4. artikel 5.24

In artikel 5.24 Omgevingswet worden regels gesteld voor het beschermen en verbeteren van de chemische kwaliteit van watersystemen (ook inhoudende grondwaterlichamen). In artikelen 8.9 en 8.12 van het (concept) Besluit kwaliteit leefomgeving worden deze beoordelingsregels nader uitgewerkt, maar uitsluitend voor de actieve inbreng van water ter aanvulling van grondwater. Het ontbreekt in deze bepalingen om een vergunning te weigeren als er in het inrijgebied van de – te vergunnen – wateronttrekking bodemverontreinigingen voorkomen.

Ten aanzien van artikel 5.24 Omgevingswet dient bovendien opgemerkt te worden dat de Aanvullingswet bodem toeziet op de fysische, biologische en chemische toestand van de bodem. Het lijkt ons dat dit ook aan de orde dient te zijn bij watersystemen.

5. 10.20b

In de artikelsgewijze toelichting wordt onder Onderdeel D (gedoogplicht nazorg) een foutieve verwijzing gemaakt. Artikel 10.20b dient hier artikel 10.13, derde lid te zijn.

6. 10.21a

In de artikelsgewijze toelichting wordt onder Onderdeel C (gedoogplicht naleving zorgplicht bodem) de bevoegdheid toegekend aan het college van burgemeester en wethouders. Dit volgt niet uit artikel 10.21a.

7. 19.9a

Ten aanzien van artikel 19.9a, derde lid, onder a, Omgevingswet verzoeken wij de Vereniging van Eigenaren op te nemen, of in de toelichting te verduidelijken dat het artikel ook betrekking heeft op de Vereniging van Eigenaren.

Opmerkingen naar aanleiding van de toelichting

9. 2.1 Aanleiding beleidsvernieuwing bodem

Een vervuilde locatie wordt niet meer per 'geval van verontreiniging' beschouwt, maar gaat uit van de benodigde bodemkwaliteit op de locatie in relatie tot het (gewenste) gebruik.

Commentaar: Niet spoedeisende gevallen worden pas aangepakt bij activiteit op de locatie. Wij vragen ons af hoe gehandeld dient te worden bij verontreinigingen in het grondwater waarbij sprake is van een zich verspreidende verontreiniging. Deze kan elders humane en ecologische risico's veroorzaken. Oftewel in situaties dat het directe verband ontbreekt tussen saneringsverantwoordelijke partij en de partij die de negatieve effecten ervaart.

10. 2.2.3 Normeringssystematiek

2.2.3

In de eerste alinea wordt genoemd dat de gebruikswaarde van de bodem wordt grotendeels bepaald door de kwaliteit van de bodem (fysische, biologische en chemische kwaliteit).

Commentaar: Het vervolg van de toelichting gaat alleen over de chemische kwaliteit. Ook in de artikelsgewijze toelichting wordt hier niet op teruggekomen.

11. 2.2.4 Wettechnische uitgangspunten

De wettechnische uitgangspunten die zijn gehanteerd voor de Omgevingswet blijven onverkort gelden. Het betreft bijvoorbeeld: inhoudelijke sturing en duiding, zonder te gedetailleerde bepalingen op wetsniveau.

Commentaar: Gemeenten krijgen de mogelijkheid om nadere regels te stellen in omgevingsplannen. Binnen de regio ontstaan hierdoor mogelijk verschillende normen. Dit strookt niet met het in de Omgevingswet gestelde verbeterdoel om de inzichtelijkheid, de voorspelbaarheid en het gebruiksgemak van het omgevingsrecht te vergroten. Ook het behalen van het verbeterdoel dat besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving versnelt en verbeterd dient te worden valt zeer te betwijfelen bij een versnippering van regelgeving. Het risico bestaat dat er landelijk gezien sprake zal zijn van zeer uiteenlopende methoden van aanpak van een verontreiniging. Zo kan één gemeente bepalen gebruiksadviezen op te leggen terwijl een andere gemeente ervoor kiest tot actieve sanering over te gaan.

12. 2.3.2 Uitwerking subsidiariteitsbeginsel; verdeling bestuurslagen

"Derde Pijler: Duurzaam en doelmatig beheren van de resterende historische bodemverontreiniging en aantastingen".

De zorg voor de historische verontreiniging in de bodem, waar deze tot risico's voor de gezondheid leiden, berust bij de gemeente.

Bodemsanering in de kleinere gemeenten werd door of onder het gezag van de provincie en de grote gemeenten uitgevoerd.

Gemeenten krijgen in het nieuwe stelsel een bepaalde mate van beleidsvrijheid, bijvoorbeeld op het gebied van normstelling en de saneringsdoelstelling.

Commentaar: Als de bevoegdheid voor bodemsanering bij de (kleinere) gemeenten wordt neergelegd, is het de vraag of de (kleinere) gemeenten voor deze nieuwe taak voldoende kennis in huis

hebben, met name om normen te stellen en de saneringsdoelstelling te bepalen. Bovendien wordt het voor Omgevingsdiensten voor toetsing en handhaving lastiger, omdat zij waarschijnlijk te maken krijgen met het stellen van verschillende normen en saneringsdoelstellingen door de verschillende gemeenten. Daarnaast is het de vraag, als de 'Wbb-taak' wordt overgezet naar de gemeenten, of er door de individuele gemeenten voldoende financiële middelen aan de omgevingsdiensten ter beschikking worden gesteld voor de uitvoering van vergunningverlenende en handhavingstaken. Dit zal waarschijnlijk, net als nu al bij de BBK-taak het geval is, leiden tot verschil in prioriteiten voor handhaving per gemeente. Dit kan leiden tot het leveren van minder inzet. Dit komt het milieu dus niet ten goede.

13. 3.3.1.1 Specifieke zorgplicht bodem

Asbestregelgeving is pas vanaf 1 juli 1993 van kracht. De zorgplicht is pas vanaf dan van toepassing op asbestverontreinigingen. Dit blijkt nu niet uit de aanvullingswet.

14. 3.3.2.1 Bouwen van bouwwerken met een verblijffunctie/ Risicoreducerende maatregelen

De Wet bodembescherming kent al (sinds 10 jaar) algemene regels voor bodemsanering in standaard situaties (het Besluit uniforme saneringen). Bij het opstellen van de uitvoeringsregeling wordt bezien of de regels op basis van de ervaringen tot nu toe verder vereenvoudigd kunnen worden.

Commentaar: De vraag is of bij een verdere vereenvoudiging van de Bus-regelgeving er nog voldoende handvatten overblijven voor een verantwoorde aanpak en de handhaving daarop.

15. 3.3.3 Maatregelen bij een toevalsvondst in de bodem met onaanvaardbare risico's voor de gezondheid

Het gaat hier om het nemen van maatregelen louter ter voorkoming van blootstelling van mensen aan onaanvaardbare risico's voor de gezondheid en niet om een saneringsplicht zoals onder de Wet bodembescherming, waarbij het totale geval van verontreiniging gesaneerd moet worden.

Commentaar: Het lijkt ons zinvol om deze maatregelen ook van toepassing te laten zijn op ecologische en verspreidingsrisico's.

16. 3.4 Voormalige stortplaatsen

Voor voormalige stortplaatsen is op dit moment geen specifiek juridisch kader beschikbaar. Bij onaanvaardbare risico's voor de gezondheid kunnen de instrumenten – van de nieuwe afdeling 19.2a worden gebruikt. Bezien wordt of het nodig is om aanvullende regels te stellen in de uitvoeringsregeling onder de Omgevingswet.

Commentaar: Het lijkt ons zinvol om voor deze leemte in de wetgeving aanvullende regels op te nemen in de Omgevingswet. En tevens om maatregelen m.b.t. ecologische risico's en verspreidingsrisico's te kunnen nemen.

17. 3.5 Overgangsrecht

De Omgevingswet zal, juist vanwege de in hoofdstuk 2 van deze memorie van toelichting beschreven beleidsvernieuwing voor bodem, niet voorzien in het saneringsinstrumentarium dat de Wet bodembescherming nu kent.

Commentaar: Onduidelijk is wat de consequenties zijn van het feit dat niet meer kan worden beschikt over het saneringsinstrumentarium dat de Wet bodembescherming nu kent in het geval van verontreinigingen met een risico ten aanzien van verspreiding of ecologie.

18. 6 Effecten van het wetsvoorstel

Kwalitatief kan al worden aangegeven dat de nieuwe regelgeving zal leiden tot initiële kosten voor de betrokken overheden, maar dat daar tegenover staat dat de structurele kosten lager zullen zijn dan in de huidige situatie. Een groot aantal activiteiten zal onder algemene regels vallen, waardoor het aantal

meldingen zal toenemen en het aantal vergunningen zal afnemen. Hierdoor nemen de uitvoeringslasten van gemeenten af.

Commentaar: In tegenstelling tot vergunningverlening zullen er voor handhaving de kosten niet lager worden. Eerder kan worden gesteld dat de kosten voor handhaving zullen toenemen omdat er minder (specifieke) regels, dus minder handvatten voor handhaving, in de Aanvullingswet Bodem komen, waardoor handhaving lastiger wordt. Ook kan handhaving lastiger en dus duurder worden als er “vooraf” minder wordt geregeld.

19. Artikelgewijs/ onderdeel E/ Artikel 10.21a (gedoogplicht naleving zorgplicht bodem)

Een ieder die handelingen uitvoert op of in de bodem is op grond van de specifieke zorgplicht voor bodem (thans artikel 13 Wbb) verplicht om een verontreiniging van de bodem of het grondwater te voorkomen of, als dat niet mogelijk is, die verontreiniging ongedaan te maken.

Commentaar: In bovenstaand artikel wordt alleen de dader aangesproken. Tevens dient er een mogelijkheid te zijn om de eigenaar aan te spreken, bijvoorbeeld als er geen “dader” aanwijsbaar is of als er weliswaar geen handelingen plaatsvinden maar “niets doen” wel leidt tot onaanvaardbare risico's.

Aan	Ministerie van I en M (via Omgevingsdienst.nl)
Van	RUD Zuid-Limburg
Onderwerp	Reactie op internet consultatie Aanvullingswet bodem Omgevingswet
Datum	22 april 2016
Bijlage(n)	-

Aanleiding

Ten behoeve van de Aanvullingswet bodem Omgevingswet heeft het Ministerie van I en M een internet consultatie open gesteld. Belanghebbenden krijgen in dit kader de gelegenheid om een reactie te geven op het ontwerp van deze aanvullingswet.

De RUD Zuid-Limburg maakt via deze weg haar reactie op het ontwerp bekend. Deze reactie mag openbaar worden gemaakt door middel van publicatie.

Reactie

1. Ten aanzien van de gedoogplichten staat op pagina 61 van de Memorie van Toelichting (MvT), als toelichting op artikel 10.21a, de volgende passage:

Het college van burgemeester en wethouders kan indien nodig een gedoogplicht opleggen aan de rechthebbende van het perceel waar de milieuschade (of onmiddellijke dreiging daarvan) zich voordoet, om daar preventieve en herstelmaatregelen te dulden (onderdeel b). De gedoogplicht kan ook onderzoek omvatten om de aard en omvang van de verontreiniging of aantasting vast te stellen, om de juiste aanpak te bepalen (onderdeel a).

De gedoogplicht van artikel 10.21a valt onder Afdeling 10.3 van de Omgevingswet en betreft daarmee een bij beschikking op te leggen gedoogplicht. Het is geen gedoogplicht van rechtswege als genoemd onder Afdeling 10.2. Uit artikel 10.21a volgt dat de Minister bevoegd is om via een beschikking een gedoogplicht op te leggen aan rechthebbende in het geval van naleving van de zorgplicht bodem. Onduidelijk is waarom op pagina 61 wordt aangegeven dat het college van burgemeesters en wethouders in dit geval een gedoogplicht kan opleggen?

2. Op pagina 60 van de MvT staat een toelichting op artikel 10.20b opgenomen. Dit artikel komt echter niet terug in de lijst met nieuwe en gewijzigde artikelen aan het begin van het Aanvullingswetsvoorstel.